

ŽÁDNÝ DŮVOD nevěřit

U přímně řečeno, českokamenické policejní oddělení nevyhlíželo v deštivém zářijovém dopoledni nejpohostinněji: stavební firma se totiž na sklonku léta konečně pustila do plánované výměny oken, a tak celé přízemí zívalo do ulice prázdnými okenními otvory. Zato však v přízemní recepci, která je současně i místností stále služby, úřadoval osobně zdejší šéf. Major Bc. Jiří Malec na oddělení dočasně osířel, neboť dva z jeho mužů, kteří měli právě službu, vyrazili do nedaleké obce Kytlice. Ano, oné Kytlice, vyhlášené množstvím rekreačních chalup, a zejména pak chalupářů, mezi nimiž nechybějí ani lidé významní a populární. Kdosi totiž zavolal, že po vsi se potlouká parta podezřelých týpků, a vypadá to, jako by si vyhlíželi objekty vhodné k vykradení. A tak dva podpraporčíci, René Štyndl a Jaroslav Schoř, jeli radši neprodleně prověřit, co je na tom pravdy. Neboť vždycky je lepší zlodějnám předcházet, než je posléze, už dokonale, pracně vyšetřovat a honit jejich pachatele.

Major Malec je kamenický starousedlík. Prožil tu dětství i mládí, pak narukoval na vojnu a po ní jen vyměnil uniformu. Sloužil v Ústí, napřed na železničním oddělení, pak v Trmicích. Časem to dotáhl na šéfa sídliš-

ního oddělení na Severní terase, což je vlastně město ve městě – o čtyřiceti tisících obyvatelích. Ale když přišla nabídka převzít služebnu v Kamenici, nezaváhal. Doma je doma.

„I manželka je odsud, i ona tady jako učitelka našla ve škole místo. Oba tu máme rodiče a spoustu známých a přátel. Jezdíváme sem na víkendy, tak jsme tu už od dvaadvadesátého zase doma.“

Začátky jsou těžké vždycky, a Malcovy kamenické byly neméně. Octl se jako nový vedoucí na oddělení, kde byl málem nejmladší. Co na tom, že měl zkušenosti z řízení dost velkého týmu? Vypadal jako kluk a přišel z velkoměsta, aby udílel rozumy! Někteří ze starousedlíků si navíc na šéfovské místo sami brousili zuby, takže nové koště moc rádi neviděli, a taky tu prý začátkem let devadesátých panovaly na oddělení divné zvyklosti.

„S někým jsem se domluvil, s někým ne,“ vzpomíná. „Fakt je, že po těch letech tu zůstali z původní sestavy jen dva lidi. Ostatní dílem odešli – do důchodu, do civilu, někdo slouží jinde...“

Sestava navíc omládlá, zatímco šéf sám už žádný mladík není, jak říká. Dneska už jsou na oddělení jen dva chlapi starší než on, ostatní je mládež. Ale jestli se někde na

mladé nadává, major Malec si je chváří. Jsou tvární, když přicházejí ze školy, a budou takoví, jak si je šéf vychová. A lidem, kterým se snad nechce dělat, v České Kamenici prostě pšenka nekvete.

Kamenické oddělení je oddělením čtvrtého typu, při naplněném stavu na něm tedy slouží jedenáct policistů a vedoucích. Nikdo se tu nemůže zašít, na každého je vidět. Není tu taky systemizované místo zástupce, nicméně, ježto se žádný vedoucí bez něho, kdo by za něj šéfoval v době nemoci či dovolené, neobejde, má i major Malec člověka, na něhož se může v takových situacích spolehnout.

„Žádný pracovní kolektiv není úplně ideální, lidi jsou lidi a mají své chyby, ale mohou říct, že s dnešní sestavou jsem spokojen,“ říká kamenický vedoucí uvážlivě. „Většina je místních, a ti, co dojíždějí, to nemají nijak moc daleko. A slouží tu už vesměs pár pátků, takže svůj rajon dobře znají.“

Kamenický obvod patří k nejrozlehlejším nejen v okrese, ale v celých severních Čechách. Kdyby ho měla hlídka během jediné služby poctivě projet – a držela se při tom jen na významnějších silnicích – natočila by na tachometr hodně přes dvě stě kilometrů. Což při nutnosti šetřit benzinem

Půvab českokamenického náměstí rozhodně nelze přehlédnout

Auta sem sice smějí, ale jezdí se tu vpravdě krokem

Na snímku vlevo děčínský policejní ředitel plukovník František Pelant

zaklepává vedoucí. Protože pěšky by se jeho rajon rozhodně obrážet nedal ..

Najdou se i starší zmínky, ale s jistotou se název Kamenycz oppidum objevuje v roce 1352 – a pak už, v různých transkripcích a podobách, z kronik a úředních lejer ani ze skutečnosti nemizí z údolí půvabné říčky Kamenice lidská sídla nikdy. V těsném sousedství městečka v průběhu staletí vyrostla hned tři pyšná feudální sídla, hrady Falkenstein, Friendenwald a posléze samotný hrad Kamenice. Žel, ze všech jsou už dávno jenom ruiny. A také kamenické městské opevnění, zbudované za panování Václava II., zmizelo beze stopy – už v roce 1843 po něm nezbyla stopa ani v městském plánu ..

Zato radnice, postavená roku 1493 a devadesát let nato renesančně přebudovaná, stojí a slouží podnes. Kostely se dodnes dochovaly tři: svatého Jakuba Většího, jehož prapůvod tkví ve století čtrnáctém a dnešní pozdně gotická podoba pochází z roku 1610, zatímco barokní přístavba sakristie vznikla ve století osmnáctém. Poutní kostel Narození Panny Marie vystavěli v půli osmnáctého století a jen o málo později jej obklopil půvabný ambit se zvonicí s nevšedním kruhovým půdorysem. Nejmladší je evangelický kostel z roku 1929 ..

Výhodou města Česká Kamenice bylo a je dobré dopravní spojení. Kdysi tudy vedla císařská zemská silnice od Roudnice na německý Zhořelec, dnes se přes město řítí denně stovky kamionů po hlavním tahu z Chomutova na Liberec. Doprava musí po průtahu jen kousek od centra, pár kroků od půvabných starých náměstí a malebných uliček – leckdo na ni nadává, ale od uvažovaného silničního obchvatu prý zatím radnice couvla. Zkušenosti praví, že města, která doprava obchází v uctivé vzdálenosti po velkorysých objízdných trasách, se stávají městy mrtvými – a místní podnikatelé pak pláčou nad výdělkem ..

Vedoucí českokamenického policejního obvodu major Bc. Jiří Malec má v baráku řemeslníky a nedá mu to, aby občas nenahlédl, jak jim jde práce od ruky

– cena letos šeredně vyletěla, s čímž policejní rozpočet počítat nemohl – znamená na čele vedoucího nejednu vrásku. Dvě dlouhé fabie, jež oddělení má k dispozici, jsou

naštěstí zhruba jen dva roky staré a mají najeto ani ne sto tisíc. Což v policejních poměrech znamená vozy mladičké, skoro zánovní, a tím pádem moc „nežeroucí“ .. „Ještě dva tři roky by nám měly vydržet,“

Benzínové pumpy jsou místem nad jiná zranitelným, a tak na ně policie dohlíží preventivně

Česká Kamenice, jež dnes čítá zhruba asi pět a půl tisíce obyvatel, bývala městem průmyslovým, byly tu slavné papírny, kamenický hlubotiskový papír představoval pro tuzemské časopisy kýženou špičku. Taky tu běžela velká textilka, strojírna .. Uplynulých patnáct let fabriky poznamenalo, většina velkých závodů je po smrti, ale už se zase blýská na časy a některé místní podniky zase začínají vstávat z popela a nové se rodí. Což nemění nic na faktu, že nezaměstnanost ve městě je zatím zhruba patnáctiprocentní a v okolních menších obcích možná i vyšší. Za prací se musí dojíždět – naštěstí je tu slušné autobusové spojení i železnice. Od roku 1869 jezdí přes Českou Kamenici vlaky z Děčína do Varnsdorfu, od roku 1886 se přidala i lokálka do Kamenického Šenova, jejíž koleje se později protáhly až na Českou Lípou ..

Dlužno zdůraznit, že Česká Kamenice je pohledné město. Lahůdky pro vnímavé turisty. Obě historická náměstí prokoukla novými fasádami a uchránila se od nevkuosu posledních zpupných let, říčka Kamenice zurčí korytem a vypadá čistě a přátelsky. Město, kde si váží staleté historie, ale žije dneškem, město, kde lidé rádi žijí – a kde se cítí dobře a bezpečně. Sídlo tak řečeného „malého okresu“, jak lidé říkají městům s úřady s rozšířenou pravomocí. A taky ovšem sídlo policejního obvodu.

Děčínské okresní policejní ředitelství sídlí v rozlehlé budově jen kousek od městského centra – s výjimkou obvodního oddělení a hlídkové služby se sem, pod jedinou střechu, vejdou všechny policejní služby. Což znamená výhodu – jak pro lidi, tak pro práci samotných policistů.

„Nestěžujeme si,“ říká děčínský ředitel plukovník František Pelant.

Ano, obvyklé nářky nad nedostatkem lidí tady návštěva kupodivu neuslyší. Ředitel soudí, že tabulek má tak akorát, ne že by se pár navíc nehodilo, ale člověk musí hospodařit s těmi, co jsou. A navíc: dnes mají v Děčíně plný stav, tím se taky všude chlubit nemohou. Dokonce prý v záloze zůstává dost kvalitních zájemců, kteří by rádi k policii nastoupili – až se uvolní místo ..

„Stabilizované týmy jsou v práci znát,“ říká ředitel Pelant, „ve všech oborech, ale zejména na kriminálce ..“

S čímž souvisí nepochybný fakt, že objasněnost se na děčínském okrese už několik let pohybuje mezi čtyřiašedesáti až šestašedesáti procenty – což představuje špičku nejen krajskou, ale vpravdě celorepublikovou. Jak ovšem uvážlivě říká plukovník Pelant, výsledek není radno přeceňovat – ale rozhodně je dobré ji sledovat, protože o leccem vypovídá.

„Čím jiným měřit efektivitu policejní práce, když ne počty dopadených darebáků?“ ptá se.

A pochlubí se, že zatímco před zhruba pěti lety měli na okrese asi 580 vloupaček do chalup a chat ročně, letos jich je zatím asi 120. Komplexní opatření, které vymysleli a uvedli v život, funguje. Někjaké dare-

báky pochytili, jiní zřejmě odtáhli jinam. Řekli si asi, že na Děčínsku jim pšenka nepokvete ..

Když přijde řeč na techniku, na počítače ředitel nenařká. Žádné výkřiky moderní techniky na odděleních sice policisté nemají, ale bez těch se obejdou. Potřebují inteligentní psací stroje, a ty už mají všude a v množství dostatečném, sesíťované, s kvalitním přístupem do evidencí. Což je základ dobrého policejního fungování ..

Podstatně horší je to ale se spojením. Ona dlouholetá bolest jménem Matra je chronická i na Děčínsku. Vysílaček je málo a vykrývačů ještě méně. Takže v kopcovitém terénu zůstává víc míst bez solidního signálu než s ním. Řeší se to prostě soukromými mobily, ten má dneska každý, a když je třeba, tak policii zadotuje. Už prý se ani neremcá. Řešení se zdá beztak v nedohlednu ..

Lepší situace je se služebními vozy, autopark v posledních letech výrazně omládl. Nicméně problém je s jejich velikostí: fabie jsou prostě malé, což se projeví zvláště v tom případě, když třeba dva chlapi z obvodního oddělení mají převézt na okresní ředitelství zadrženého. Podezřelý se dozadu nějak vměstná, ale když si má vedle něj sednout urostlý policista v plné zbroji – a zejména v zimě! – moc pohyblivý už nebývá. A měl by, co když se pachatel rozhodne o svobodu zabojovat? O něčem jako je pohodlí ani nemluvě. Z toho pohledu se jeví nadějně slib, který plukovník Pelant dostal, a podle něj by napříště i obvody měly dostávat aspoň octavie.

„Fabie stačí kriminalistům, ti jezdí v civilu,“ dodává ještě ředitel.

Taky se mu nelíbí představa, že by v blízké budoucnosti měla zmizet z okresů operační střediska a vše by se řídilo z větších center – takže třeba v severních Čechách by taková dispečerská pracoviště byla jen dvě, maximálně tři. Moderní technikou plně vybavená, avšak dost vzdálená realitě ..

„Kdo tohle vymyslel, nezná policejní práci,“ říká rozvázně ředitel, „a já proti tomu jsem a budu!“

„Malé město má svoje zvláštnosti,“ přiznává major Malec. „Do práce chodím brzy, na šestou, i když oficiálně začínám až od sedmi – a za dvanáct minut jsem v kan-

Opuštěné jízdní kolo v neobývaném areálu zřejmě někdo odložil: pochází z krádeže?

celáři, včetně zastávky v trafice pro noviny. Odpoledne mi cesta trvá déle: neodcházím v půl čtvrté, tak ve čtyři zamknu kancelář – a ve tři čtvrté na pět či v pět bývám doma. Nevěřili byste, kolik lidí se se mnou zastaví na kus řeči, a já si popovídám rád. Víte, většina těch debatérů by k nám na oddělení jakživa nezašla, ale když mě vidí na chodníku proti sobě .. Někdo potřebuje informaci, někdo požádá o radu, jiný si na něco postěžuje ..“

Zkrátka, policistovi na malém městě nekončí služba tím, že pověsí uniformu na ramínko – a rázem je z něj civil. Ani omylem! Tady se profese, a zvláště ne takováhle, s „padla“ nesvléká. Když lidi policajta potřebují, tak si ho najdou, a houby jim záleží na tom, jestli je ve službě, nebo po ní, a okopává zrovna zahrádku anebo hraje fotbal. Ale tak to prý má být. Policie je služba lidem, a konečniců lékaři či kantoři na tom nejsou na venkově jinak. A taky musí myslet na to, že jsou lidem stále na očích, že co projde jiným, jim nikoli.

„Řeknu vám, že víc než půlku Kamenických znám osobně, někoho i podle jména,

Kousek za městem stojí památník na místě, jež bývalo koncentračním táborem. I tady je dobré se při objíždě ce aspoň preventivně zastavit. Literu R v nápisu Rabštejn uloupí vandlové, anebo čas? Kdo ví ..

V areálu zrušených kasáren možno potkat leckoho: tenhle muž tu před lety dva roky odsloužil a přijel se podívat, hledaje své mládí. Ale našel jen rozvaliny...

...a taky tyhle trosky sáněk se tu bůhví jak octly

většinu od vidění – ale vím třeba zase to, kde dotyčný bydlí a kam ho zařadit,“ říká major Malec spokojeně.

Protože tomu se u policie vždycky říkalo dobrá osobní znalost a pro policistu na obvodě je něco takového první předpoklad úspěšné práce.

„Navíc jsem rád, že i většina mých lidí jsou místní, a tak svůj rajon důvěrně znají,“ dodává ještě vedoucí.

Poté, co se i v kamenickém obvodě podařilo snížit počty vloupání do chat a rekreačních chalup, zůstává největší bolestí policie na Kamenicku trestná činnost na motorových vozidlech. Auta se často vykrádají, ale taky kradou. Celá. Zejména vozy německých turistů jsou oblíbenou kořistí specializovaných zlodějských part: audi, volkswageny, ale i octavie jsou stále vysoko na žebříčku oblíbenosti.

„To nedělají místní, tyhle party jsou velice mobilní a přijíždějí i z daleka,“ vysvětluje major.

Nájezdy automobilních zlodějů mají sezónní průběh: vypukají s turistickou sezonou,

jež tady začíná před Velikonocemi a utu- chá někdy v říjnu, aby pak eventuálně zažila ještě jedno vzepětí přes Vánoce a Silvestra. Děčínsko je sice kopcovitý kraj, ale klasické horské lyžařské terény tu nenajdete – takže zima je turisticky klidnější ..

Českokamenické oddělení je na Děčín- sku z deseti větších i menších: největší sídlí pochopitelně v okresním městě, další jsou ve Varnsdorfu, Rumburku, Benešově nad Ploučnicí, Ludvíkovcích, Krásné Lípě, Šluknově a Velkém Šenově. A přípočetě oddělení železniční a hlídkové, obě se síd- lem v Děčíně .. V Rumburku má doprava detašované pracoviště výjezdovky – okres je rozlehlý a členitý, je operativnější, když se z Děčína jezdí k nehodám v rušnější, ale trochu menší jižní části, a Rumburk má v referátu sever okresu.

Specifikem Děčínska je sousedství s Německem – nezdá se to, ale hranice se klikatí celých 135 kilometrů .. Zatím ji hlí- dá Cizinecká a pohraniční, až přijde Schen-

gen, tak se uvidí. Ale Děčínští nečekají a už dávno jsou s německými kolegy v nejtěs- nějším a velmi dělném kontaktu. A nejde vůbec o šéfovská objetí, nýbrž o praktické stáže, při nichž u nás i v Německu fungují společné hlídky a policisté ze všech služeb jezdí na stáže. Týdenní, přičemž od ponděl- ka do pátku opravdu slouží na některém oddělení, jazyková výuka probíhá prakticky tak, že je člověk prostě nucen mluvit, mlu- vit, mluvit, dorozumět se, pochytit základní pojmy profesního policajtského žargonu – tam i tady. A když spolu lidé dělají a poví- dají si, tak se seznámí a napříště si už třeba mohou zatelefonovat a něco opravdu spo- lečně vyřešit. Protože hranice sice zůstáva- jí, ale pachatelé je moc vážně neberou.

„Němci k nám krást moc nejedí, v tom mají naši v Německu pořád navrch,“ říká ředitel Pelant.

A vzpomíná, jak se konkrétně společná hlídka našich v Německu osvědčila. Viděli povědomé tváře, tak jeli nenápadně za nimi – a na parkovišti před hypermarketem chy- li kradoucí krajany přímo za ruku při vlou- pání do auta! Jindy zase lapili lumpy, kteří v Německu vyloupili kostel, sošky měli ještě u sebe. Němečtí kolegové ještě netuši- li, že mají svatostánek vybilény, a naši už jim pyšně sdělovali, že pachatelé sedí za katrem, k nahlédnutí v Děčíně ..

Dlužno říci, že českokamenické policejní oddělení – na hlavní třídě, kudy se valí auta jedno za druhým – vyhlíží zatím zevnitř podstatně lépe než zvenčí. Návštěvník nevstoupí do zamřížované kukaně, kam na něj přísný muž v plné zbroji číhá okénkem, ale do prostorné recepcce, jež si neza- dá s malým hotýlkem. Najde tu křesla a pohovku, případní zadržení s doprovodem chodí zadem a rozhodně nejsou citlivějším náturám na očích. V přízemí je i výslecho- vá místnost, kterou může využívat krimi- nálnka, v patře jsou kanceláře, v nichž klid na práci najde každý z tuctu zdejších poli- cistů. Tedy, pokud nejsou v terénu, což povětšinou bývají, šéf je přísný – ale admi- nistrativu taky někdy musí každý udělat.

Budova, jež patří Městskému úřadu, má i druhé patro, v němž „domácí“ zřídil dva byty: jeden připadl policistovi městskému, druhý republikovému. Malý doklad toho, jak dobré vztahy mezi městem a policií v České Kamenici panují.

„Vycházíme nejen s radnicí tady ve městě, ale i se všemi sedmi starosty, co v rajonu máme,“ pochvaluje si major Ma- lec. „Jsme v trvalém kontaktu a když je něco třeba udělat, snažíme se o maximální rychlost. Protože my jsme tu pro lidi, ne lidi pro nás. Policie je veřejná služba!“

Sám je už po druhé volební období čle- nem městského zastupitelstva, letos ho tedy čeká obhajoba mandátu. I to je výhodné pro obě strany.

„Za pár dní už budeme mít nová okna, napřesrok se dočká oddělení kompletní fasády! A až přijedete příště, bude barák jako z cukru,“ slibuje šéf.

Ježto je evidentně zvyklý držet slovo, žádný důvod nevěřit.

Jan J. VANĚK
Foto Václav ŠEBEK